

Sygnatura akt VI Ka 200/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 maja 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Protokolant Barbara Szkabarnicka

przy udziale Ewy Szlosar

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2019 r.

sprawy **M. P. (1) (P.)** ur. (...) Ś.

syna E. i M.

oskarżonego z art. 279§1 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 8 listopada 2018 r. sygnatura akt III K 682/18

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624§1 kpk

1. zmienia punkt 3 zaskarżonego wyroku przyjmując, że podstawę prawną wymierzenia kary łącznej stanowi art. 85§1 i §2 kk oraz art. 86§1 kk;
2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. (2) kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa

Sygn. akt VI Ka 200/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Apelacja obrońcy okazała się skuteczna jedynie o tyle, iż w następstwie jej wywiedzenia należało zmienić pkt. 3 zapadłego wyroku poprzez przyjęcie, że podstawę prawną wymierzenia kary łącznej stanowi art. 85 § 1 i § 2 kk oraz art. 86 § 1 kk.

W badanym przypadku znajdowały zastosowanie – tak w sferze rozstrzygnięcia o sprawstwie i winie oskarżonego, jak i w zakresie orzeczenia o karze łącznej – znowelizowane przepisy ustawy karnej w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. Przesądzały o tym bowiem daty obu przypisanych M. P. (1) czynów: 16/17 sierpnia 2017 r. oraz 22/23 października 2017 r. Sąd Rejonowy trafnie zastosował przepisy znowelizowane, o czym przekonywała treść części sprawozdawczej badanego wyroku.

Sąd I instancji w niedostatecznym stopniu dał jednak temu wyraz, gdy chodziło o wskazanie podstawy prawnej wymierzenia łącznej kary pozbawienia wolności. W punkcie 3 dyspozycji tegoż wyroku wskazano art. 85 kk i art. 86 § 1 kk.

O ile powołanie drugiego z tych przepisów nie budzi żadnych zastrzeżeń, o tyle „całościowe” przytoczenie art. 85 kk powoduje uzasadnione wątpliwości. Przepis ten tylko w wersji sprzed nowelizacji, a zatem sprzed daty 1 lipca 2015 r nie dzielił się na jednostki redakcyjne niższego rzędu (tj. paragrafy, ustępy, punkty). „Ogólne” przywołanie art. 85 kk sprowadza sugestie błędnego zastosowania tego przepisu w wariantcie obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 r.

Z kolei, na gruncie ustawy karnej w wersji obowiązującej aktualnie – wskazanie w podstawie prawnej ukształtowania in concreto kary łącznej art. 85 kk „w całości” – również nie jest prawidłowe. Jedyne dwie pierwsze obecne jego jednostki redakcyjne (tzn. paragrafy) znajdują zastosowanie w realiach faktycznych rozpatrywanego przypadku i tylko one winny były zostać przywołane.

Stąd modyfikacja pkt. 3 zaskarżonego wyroku wprowadzona przez Sąd odwoławczy.

Co do zasady natomiast apelacja obrońcy nie zasługiwała na akceptację.

Sąd Rejonowy starannie i w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie dowodowe i w pisemnych motywach orzeczenia dokonał prawidłowej analizy oraz oceny przeprowadzonych na rozprawie głównej dowodów. W świetle niekwestionowanych przez skarżącego ustaleń faktycznych nie budziły najmniejszych zastrzeżeń i wątpliwości sprawstwo i wina M. P. (1). Także przyjęta przez Sąd orzekający kwalifikacja prawna jego występów jest prawidłowa.

Sąd merytoryczny trafnie też ustalił, wskazał i ocenił okoliczności, jakie legły u podstaw wyboru rozmiaru jednostkowych i łącznej – kar pozbawienia wolności, w tym wyboru metody, wedle której orzeczona została ta ostatnia. Żadna ze wspomnianych kar nie zawiera w sobie cech rażącej i niewspółmiernej surowości.

W zakresie kar „częstkowych” wymierzono oskarżonemu – i to pomimo działania w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 kk – kary po jeden rok pozbawienia wolności, a zatem, w rozmiarze najniższym przewidzianym sankcją przepisu art. 279 § 1 kk. Bezprzedmiotowe pozostają tym samym wszelkie dywagacje na temat nadmiernej represyjności rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Sąd ten nie popełnił jednakże błędu korzystając z zasady asperacji (i to w formie zbliżonej do sumy kar jednostkowych) przy kształtowaniu kary łącznej.

Stopień podmiotowych i przedmiotowych związków pomiędzy obu zbiegającymi się przestępstwami był co prawda – znaczny. Chodziło bowiem o identyczne w praktyce czyny o analogicznej kwalifikacji prawnej, skierowane przeciwko jednemu i temu samemu dobru chronionemu prawem, popełnione w zbliżony sposób i w zbliżonych okolicznościach. Dzielił je przy tym stosunkowo mały odstęp czasowy. Identycznie wyglądały też pobudki i motywy kierujące sprawcą. Identycznie wyglądała postać winy i zamiaru.

W rachubę wchodziła jednakże odmienność podmiotów pokrzywdzonych.

Omawiany czynnik decydujący o wyborze sposobu i metody wymierzenia kary łącznej przedstawiał się dla M. P. (1) dodatnio.

Nader negatywnie wyglądał jednak czynnik kolejny, a to w postaci względu na prewencyjne i wychowawcze oddziaływanie kary łącznej.

Oskarżony dopuścił się aż dwóch przestępstw o znacznym stopniu szkodliwości społecznej, działając w ramach recydywy. Był nadto jak dotąd (licząc z przedmiotowymi występami) karany dziesięciokrotnie. Pierwszy prawomocny wyrok skazujący zapadł w roku 1998, a zatem przed ponad dwudziestu laty. Wobec oskarżonego zapadały wyroki, gdzie wymierzano kary pozbawienia wolności z dobrodzieństwem warunkowego zawieszenia ich wykonania. Systematycznie jednak dochodziło do zarządzeń wykonania tychże kar. M. P. (1) odbywał już zatem kary izolacyjne.

Dysponował dostatecznie dużą ilością czasu, by zmienić swoją postawę życiową i dostosować się do obowiązującego porządku prawnego. Nie uczynił jednak tego, czego wyrazem były kolejne skazania i aktualnie popełnione przestępstwa.

Wszystko to przemawiało za stosunkowo surowym potraktowaniem oskarżonego przy wymierzaniu kary łącznej. Ze względów prewencyjnych i wychowawczych orzekanie łagodniejszej kary łącznej, zwłaszcza wedle metody pełnej absorpcji – stanowiłoby dla M. P. (1) nieuzasadnioną niczym nagrodę. Instytucja kary łącznej nie została natomiast pomyślana jako swoista premia dla sprawcy dopuszczającego się większej liczby przestępstw. W takim wypadku jej rola byłaby wręcz demoralizująca i utwierdzająca przekonanie o opłacalności podobnego procederu.

Kara łączna orzeczona przez Sąd Rejonowy należycie spełni zatem swe cele ustawowe i winna być potraktowana jako zasłużona i pozbawiona cech represji nadmiernej. Oskarżony popełniając dalsze przestępstwa winien był się liczyć ze zdecydowaną reakcją organów wymiaru sprawiedliwości, czego wyraz stanowi przedmiotowa kara łączna.

Sąd Okręgowy w pozostałej niezmienionej części utrzymał zatem zaskarżony wyrok w mocy.

O należnościach obrońcy z urzędu oraz o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono jak w punktach: 3 i 4 wyroku niniejszego.